

Rada
Európskej únie

V Bruseli 24. mája 2018
(OR. en)

9264/18

JEUN 67
EDUC 202
SOC 302
EMPL 239

NÁVRH

Od:	Jordi AYET PUIGARNAU, riaditeľ, v zastúpení generálneho tajomníka Európskej komisie
Dátum doručenia:	22. mája 2018
Komu:	Jeppe TRANHOLM-MIKKELSEN, generálny tajomník Rady Európskej únie
Č. dok. Kom.:	COM(2018) 269 final
Predmet:	OZNÁMENIE KOMISIE EURÓPSKEMU PARLAMENTU, RADE, EURÓPSKEMU HOSPODÁRSKEMU A SOCIÁLNEMU VÝBORU A VÝBORU REGIÓNOV Zapájať mladých ľudí, spájať ich a posilňovať ich postavenie: nová stratégia EÚ pre mládež

Delegáciám v prílohe zasielame dokument COM(2018) 269 final.

Príloha: COM(2018) 269 final

V Bruseli 22. 5. 2018
COM(2018) 269 final

**OZNÁMENIE KOMISIE EURÓPSKEMU PARLAMENTU, RADE, EURÓPSKEMU
HOSPODÁRSKEMU A SOCIÁLNEMU VÝBORU A VÝBORU REGIÓNOV**

*Zapájať mladých ľudí, spájať ich a posilňovať ich postavenie: nová stratégia EÚ pre
mládež*

{SWD(2018) 168 final} - {SWD(2018) 169 final}

1. Na ceste k novej stratégii EÚ pre mládež

Mladí ľudia majú záujem prevziať kontrolu nad svojimi životmi, zapájať sa a podporovať ostatných. Napriek tomu mnohí čelia neistote týkajúcej sa svojej budúcnosti v dôsledku technologických zmien, demografických trendov, diskriminácie, sociálneho vylúčenia, falošných správ a populizmu s ešte neznámymi vplyvmi na pracovné miesta, zručnosti alebo spôsob fungovania našich demokracií. Viac ako kedykoľvek predtým potrebujú byť odolní a schopní prispôbiť sa týmto výzvam. Mali by získať potrebné zručnosti, aby mohli prispieť k prosperujúcim, demokratickým a súdržným spoločnostiam v Európe aj mimo nej. V dnešnom vzájomne prepojenom svete je mnoho mladých ľudí znepokojených globálnymi otázkami, ako sú klimatické zmeny alebo mier a bezpečnosť.

Napriek hospodárskemu oživeniu a nižšej nezamestnanosti pretrvávajú nerovnosti vrátane nerovností medzi generáciami. Po prvýkrát od druhej svetovej vojny existuje reálne riziko, že dnešná mladá generácia sa bude mať horšie ako jej rodičia¹. Medzi mladými vo veku 16 až 29 rokov je 29 % v riziku chudoby alebo sociálneho vylúčenia, pričom 11,6 % mladých vo veku 15 až 24 rokov nie je zamestnaných, ani nie je v procese vzdelávania alebo odbornej prípravy (NEET)². V tejto druhej vekovej skupine dosahuje miera nezamestnanosti mladých ľudí 15,9 %, čo predstavuje dvojnásobok v porovnaní s celkovou populáciou. Sociálno-ekonomické a demokratické vylúčenie idú ruka v ruku³. Mládež bojujúca s nevýhodami je vo všeobecnosti menej občiansky aktívna a má menej dôvery v inštitúcie. Má tiež menší ošoh zo skúseností s mobilitou vrátane programu Erasmus+.

Európa si nemôže dovoliť plytvanie talentami, sociálne vylúčenie ani odliv svojej mládeže. Mladí ľudia by nemali byť len strojmi svojho vlastného života, ale mali by aj prispievať k pozitívnej zmene v spoločnosti. Nový Európsky zbor solidarity je dôkazom odhodlanosti mnohých mladých Európanov prejaviť solidaritu s ľuďmi a miestami v núdzi, čo je kľúčová hodnota, ktorá je základom európskej spolupráce.

Vedúci predstavitelia EÚ schválili v roku 2016 potrebu opatrení na podporu mládeže⁴. V bratislavskom pláne⁵ sa zaviazali vytvárať lepšie príležitosti pre mládež, čo sú ambície, ktoré sa odvtedy nasledovali, napríklad v rámci práce na vytvorení európskeho vzdelávacieho priestoru⁶.

Aby mohli mladí ľudia plne využívať prínosy opatrení EÚ, musia tieto opatrenia zohľadňovať ich túžby, kreativitu a talent. Na druhej strane, mladí ľudia obohacujú ambície EÚ: táto generácia dosiahla historicky najvyššie vzdelanie a je najkreatívnejšia v používaní informačných a komunikačných technológií a sociálnych médií.

EÚ už od roku 2002 využíva osobitnú politickú spoluprácu EÚ v oblasti mládeže založenú na zásadách aktívnej účasti a rovného prístupu k príležitostiam v súčinnosti s ostatnými politikami zameranými na mladých ľudí, ako sú napríklad vzdelávanie a zamestnanosť. Spolupráca podnietila politické a legislatívne zmeny v členských štátoch a prispela k budovaniu kapacít mládežníckych organizácií. Významné výzvy však zostávajú otvorené, ako

---

¹ Biela kniha o budúcnosti Európy, marec 2017.

² Eurostat, 2016.

³ Eurofound – oddiel týkajúci sa NEET: <https://www.eurofound.europa.eu/topic/NEETs>.

⁴ Oznámenie Komisie s názvom Investícia do európskej mládeže [COM(2016) 940].

⁵ <http://www.consilium.europa.eu/media/21250/160916-bratislava-declaration-and-roadmapen16.pdf>

⁶ https://ec.europa.eu/commission/news/towards-european-education-area-2025-2017-nov-14_en

je napríklad zapojenie väčšieho počtu mladých ľudí z rozmanitejšieho prostredia vrátane tých, ktorí majú menej príležitostí, a lepší dosah na najnižšej úrovni.

Zapájaním a posilňovaním postavenia mladých žien a mužov môže politika v oblasti mládeže prispieť k úspešnému splneniu vízie kontinentu, v rámci ktorej môžu mladí ľudia využiť príležitosti a byť spojení s európskymi hodnotami tak, ako sa uvádza v oznámení Komisie s názvom „Posilňovanie európskej identity vzdelávaním a kultúrou“⁷.

Obnovená spolupráca EÚ v oblasti mládeže môže pomôcť prekonať súčasný paradox účasti. Mladí ľudia prejavujú záujem o politiku⁸ a sú sociálne aktívni: 53 % sa zapája do organizovaných činností, takmer jedna tretina z nich sú aktívni dobrovoľníci a ostatní vyjadrujú svoju podporu prostredníctvom sledovania médií alebo spotrebiteľskej voľby. Napriek tomu majú tendenciu upúšťať od tradičných foriem účasti. Mládež ohrozená sociálnym vylúčením je v tejto oblasti nedostatočne zastúpená. Orgány s rozhodovacou právomocou musia zabezpečiť, aby sa účasť stala skutočnosťou pre všetkých mladých ľudí: byť transparentní vo vzťahu k opatreniam v ich prospech, osloviť ich a komunikovať s nimi prístupným spôsobom prostredníctvom ich preferovaných kanálov (ako sú sociálne médiá) a podporovať ich zapájanie do rozhodovania.

Komisia sa vo svojom oznámení z decembra 2016 zaviazala posilniť účasť mládeže po roku 2018⁹. Rada následne vyzvala na „zachovanie a posilnenie účinnej európskej spolupráce v oblasti mládeže po roku 2018“¹⁰.

Komisia preto navrhuje novú stratégiu EÚ pre mládež, ktorá by predstavovala spoločný záväzok Komisie a členských štátov voči tejto politike pri plnom dodržiavaní subsidiarity. S cieľom zosúladiť politiku v oblasti mládeže ešte účinnejšie s finančnými prostriedkami EÚ, ktoré by podporovali jej ciele, by stratégia mala prebiehať až do konca budúceho viacročného finančného rámca. Jej priority sa opierajú o spoľahlivé zdroje údajov¹¹, externé hodnotenie¹², stanoviská vyjadrené európskymi inštitúciami a konzultácie uskutočnené v roku 2017 ako súčasť „Roku počúvania“¹³ a „Nového príbehu pre Európu“¹⁴. Jednotne zdôrazňujú, že spolupráca EÚ v oblasti mládeže priniesla hmatateľné prínosy a poukázala na jej potenciál. Nová stratégia bude stavať na úspechoch predchádzajúcej stratégie tým, že bude zlepšovať jej dostupnosť, viditeľnosť a vplyv, aby sa zabezpečila lepšia účasť mladých ľudí.

Zhrnutie hlavných opatrení

- zdokonaľiť **medziodvetvovú spoluprácu** v rôznych oblastiach politiky, a to aj prostredníctvom **koordinátora EÚ pre mládež** s cieľom poskytnúť mládeži hlas pri formovaní politík EÚ,
- **sledovať** výdavky EÚ na mládež,

⁷ Oznámenie Komisie s názvom Posilňovanie európskej identity vzdelávaním a kultúrou [COM(2017) 673].

⁸ Rýchly prieskum Eurobarometra č. 455.

⁹ Oznámenie Komisie s názvom Investícia do európskej mládeže [COM(2016) 940].

¹⁰ Závery Rady o strategických perspektívach európskej spolupráce v oblasti mládeže po roku 2018, máj 2017.

¹¹ Rýchly prieskum Eurobarometra č. 455; Eurostat (<http://ec.europa.eu/eurostat/web/youth/data/database>).

¹² SWD(2017) 280 a SWD(2017) 281 o hodnotení stratégie EÚ pre mládež.

¹³ Stanoviská členských štátov, Európskeho parlamentu, Európskeho výboru regiónov a Európskeho hospodárskeho a sociálneho výboru, ako aj výsledky štruktúrovaného dialógu, cieľových skupín, online konzultácií a konferencií zainteresovaných strán. Pozri sprievodný pracovný dokument útvarov Komisie o výsledkoch otvorenej metódy koordinácie v oblasti mládeže na roky 2010 až 2018.

¹⁴ http://europa.eu/youth/have-your-say/new-narrative-for-europe_en

- začať nový a inkluzívnejší **dialóg EÚ o mládeži** so zameraním na mládež s nedostatkom príležitostí,
- odstrániť prekážky a **uľahčiť dobrovoľnícku prácu a mobilitu v oblasti solidarity**,
- vykonávať **program práce s mládežou** s cieľom zvýšiť uznanie neformálneho vzdelávania,
- posilňovať prepojenie medzi politikou EÚ v oblasti mládeže a súvisiacimi programami EÚ (**Erasmus+ a Európsky zbor solidarity**).

2. Zapájať, spájať, posilňovať postavenie

Spolupráca EÚ v oblasti mládeže musí maximálne využiť potenciál politiky v oblasti mládeže. Môže podporovať účasť mládeže na demokratickom živote v súlade s článkom 165 Zmluvy o fungovaní EÚ. Môže tiež podporovať zapojenie do spoločenského života, ako aj do občianskych a sociálno-vzdelávacích činností (práca s mládežou), ktoré mladým ľuďom poskytujú životné zručnosti a najmä v prípade znevýhodnenej mládeže pôsobia ako most k spoločnosti.

Ciele stratégie v nadchádzajúcich rokoch:

- umožniť mladým ľuďom, aby boli **strojcami svojho vlastného života, budovať ich odolnosť** a vybaviť ich životnými zručnosťami, aby dokázali čeliť meniacemu sa svetu,
- podporovať mladých ľudí, aby sa stali **aktívnymi občanmi, činiteľmi solidarity a pozitívnych zmien** v komunitách po celej Európe, inšpirovaní hodnotami EÚ a európskou identitou,
- pomáhať predchádzať **sociálnemu vylúčeniu mládeže**,
- zlepšovať **vplyv politických rozhodnutí na mladých ľuďoch** prostredníctvom dialógu a riešenia ich potrieb vo všetkých odvetviach.

Na tento účel bude politická spolupráca v oblasti mládeže vykonávať činnosti zoskupené v rámci troch oblastí opatrenia.

ZAPÁJAŤ: podpora účasti mládeže na demokratickom živote

SPÁJAŤ: spájanie mladých ľudí v celej EÚ aj mimo nej s cieľom podporovať dobrovoľné zapájanie, vzdelávaciu mobilitu, solidaritu a medzikultúrne porozumenie

POSILŇOVAŤ POSTAVENIE: podpora pri posilňovaní postavenia mládeže prostredníctvom kvality, inovácie a uznania práce s mládežou

V rámci stratégie sa bude venovať osobitná pozornosť:

Osloveniu všetkých mladých ľudí: stratégia by sa mala zakladať na úsilí o zlepšenie vyhliadok všetkých mladých ľudí bez ohľadu na ich pôvod alebo sociálne postavenie. Program Erasmus+ Mládež je vybavený tak, aby oslovil tých, ktorí majú menej príležitostí a ktorí tvoria viac ako 36 % jeho príjemcov¹⁵. Napriek tomu je potrebných viac opatrení pre politiku EÚ v oblasti mládeže a pre program Erasmus+, aby boli skutočne inkluzívnymi.

¹⁵ Výročná správa programu Erasmus+ za rok 2016.

Prepojení úrovni od globálnej po miestnu: mladí ľudia sú odhodlaní riešiť globálne výzvy, najmä ciele trvalo udržateľného rozvoja. Naopak, posilňovanie postavenia mládeže sa začína na najnižšej úrovni a závisí od rozmanitej situácie mladých ľudí. Spolupráca EÚ v oblasti mládeže by sa mala lepšie spájať s tvorcami politiky a odborníkmi na regionálnej a miestnej úrovni a podporovať mládežnícke iniciatívy na najnižšej úrovni.

... a virtuálnemu svetu: digitálne technológie spôsobili v životoch mladých ľudí v mnohých ohľadoch revolučné zmeny a politiky musia zohľadňovať príležitosti aj výzvy tým, že budú využívať potenciál sociálnych médií, vybaví mládež digitálnymi zručnosťami a budú podporovať kritické myslenie a mediálnu gramotnosť.

2.1. ZAPÁJAŤ

Na pozadí úvah o budúcnosti Európy nastal čas, **aby sme mladých ľudí počúvali a pomohli im** uskutočniť svoje sny.

Mnohí z nich sa chcú zapojiť do politického života, ale zároveň očakávajú, že ich názor zaváži. Často sa stáva, že sa v porovnaní so staršími vekovými skupinami menej zapájajú do volieb alebo politických strán, tvrdia však, že sa o politiku zaujímajú, pričom ich postoj k EÚ je zo všetkých skupín najpozitívnejší. Občanmi EÚ sa cítia byť skôr ľudia narodení po roku 1980 (73 %) ako ľudia, ktorí sa narodili pred rokom 1946 (54 %)¹⁶. Ako sa zdôrazňuje v správe o občianstve EÚ za rok 2017¹⁷, zapojenosť mládeže je rozhodujúca vzhľadom na voľby do Európskeho parlamentu v roku 2019.

Európska politika v oblasti mládeže v súčasnosti zapája mladých ľudí prostredníctvom štruktúrovaného dialógu,¹⁸ pomocou ktorého od roku 2010 oslovila viac ako 200 000 z nich. Hoci sa tento štruktúrovaný dialóg stal vplyvným nástrojom, Komisia navrhuje urobiť ďalší krok a obnoviť ho. Vychádzajúc tiež z ponaučení získaných z „nového príbehu pre Európu“ by sa mal **zväčšiť jeho dosah** mimo mládežníckych organizácií, ktoré sa aktívne podieľajú na záležitostiach EÚ a mal by zahŕňať rozmanitejšie publikum, a to aj na miestnej úrovni. Mal by byť lepšie zacielený na znevýhodnené skupiny, napríklad na základe stratégie začlenenia a rozmanitosti¹⁹ v rámci programu Erasmus+, a zároveň by sa v ňom mali využiť odborné znalosti mladých odborníkov a výskumných pracovníkov. Okrem ocenených konferencií a stretnutí EÚ v oblasti mládeže bude dialóg EÚ o mládeži **zahŕňať nové a alternatívne formy účasti vrátane online kampaní**, konzultácií prostredníctvom digitálnych platforiem napojených na Európsky portál pre mládež. Tento dialóg bude koordinovaný na úrovni EÚ a bude podporovaný mládežou na všetkých úrovniach a vnútroštátnymi pracovnými skupinami s lepšími mechanizmami monitorovania. Mal by byť **transparentný a viditeľný** z hľadiska dosahu. Prístup ku kvalitným informáciám je nevyhnutným predpokladom na to, aby si mohli mladí ľudia vytvoriť svoj názor na základe faktov a argumentov.

Spolupráca na úrovni EÚ sa bude zameriavať na:

- **začatie nového dialógu EÚ** o mládeži s cieľom poskytnúť rozmanitým hlasom mládeže možnosť prispievať k politickým rozhodnutiam EÚ,

¹⁶ Štandardný prieskum Eurobarometra č. 86, 2016.

¹⁷ http://europa.eu/rapid/press-release_IP-17-118_en.htm

¹⁸ Štruktúrovaný dialóg je konzultačný proces pre mládež v rámci stratégie na obdobie rokov 2010 až 2018.

¹⁹ http://ec.europa.eu/assets/eac/youth/library/reports/inclusion-diversity-strategy_en.pdf

- **konsolidáciu Európskeho portálu pre mládež** ako jednotného digitálneho vstupného bodu pre mladých ľudí, aby sa mohli zapájať v rámci EÚ,
- **zintenzívnenie účasti mládeže** na demokratickom živote vrátane prístupu ku kvalitným informáciám potvrdeným dôveryhodnými zdrojmi a podpory účasti na **európskych a iných voľbách**,
- **podporu „učenia sa účasti“** a zvyšovanie záujmu o participatívne činnosti v celej Európe aj mimo nej prostredníctvom **programu Erasmus+**.

Členské štáty sú vyzývané, aby sa zamerali na:

- **podporu dialógu a participatívnych mechanizmov na všetkých úrovniach rozhodovania**, napríklad prostredníctvom rád pre mládež, pričom treba venovať osobitnú pozornosť mechanizmom spätnej väzby a dosahu mládeže s rozmanitým zázemím. Mohlo by to zahŕňať podporu verejných orgánov pri uplatňovaní participatívnych postupov, napríklad prostredníctvom súborov nástrojov,
- podporu sociálneho a občianskeho zapojenia mladých ľudí vrátane účasti v mládežníckych organizáciách alebo online činnosti,
- **pomoc pri príprave mladých ľudí na účasť** prostredníctvom práce s mládežou, mládežníckych parlamentov alebo simulácií, opatrení v oblasti občianskeho vzdelávania a mediálnej gramotnosti v súčinnosti s formálnym vzdelávaním a verejnými orgánmi,
- objavovanie inovatívnych a alternatívnych **foriem demokratickej účasti**,
- **používanie nástrojov na podporu diskusie** o EÚ, napríklad súbor nástrojov vyvinutý v rámci „Nového príbehu pre Európu“.

2.2. SPÁJAŤ

Stratégiou v oblasti mládeže sa budú podporovať predovšetkým **príležitosti** pre mladých ľudí zažiť na vlastnej koži výmeny, spoluprácu a občiansku akciu v európskom kontexte.

Program Erasmus+, jeden z najúspešnejších nástrojov EÚ, pomáha mladým ľuďom pri rozširovaní svojich obzorov a budovaní kontaktov na celom kontinente aj mimo neho. Od roku 2014 do roku 2020 získa viac ako 500 000 účastníkov skúsenosti a zručnosti v zahraničí prostredníctvom mládežníckych výmen a dobrovoľníckej práce. Virtuálne výmeny programu Erasmus+²⁰ umožňujú dialóg medzi mládežou v EÚ a v krajinách južného Stredozemia. Takéto skúsenosti zvyšujú zamestnateľnosť a pomáhajú rozvíjať pochopenie európskych hodnôt a tolerancie²¹. EÚ by mala **rozšíriť inovatívne spôsoby spájania mladých ľudí**, a zároveň využívať osvedčené formáty, ako sú mládežnícke výmeny a spolupráca medzi mládežníckymi organizáciami.

Mladí ľudia sa čoraz viac zapájajú do dobrovoľníckej práce²², ale iba 8 % ju vykonáva v zahraničí. EÚ podporuje dobrovoľnícku prácu už viac ako dvadsať rokov. Táto podpora sa

²⁰ <https://europa.eu/youth/erasmusvirtual>

²¹ http://www.researchyouth.net/documents/ey_policybrief_2014.pdf

²² Na dobrovoľníckych činnostiach sa za posledných 12 mesiacov zúčastnilo 31 % mladých ľudí (od roku 2014

teraz navrhuje rozšíriť s cieľom ponúknuť mládeži nové príležitosti na vyjadrenie solidarity (ako sú pracovné miesta alebo stáže) v rámci Európskeho zboru solidarity. S cieľom plne realizovať **jeho potenciál** a zabezpečiť, aby vnútroštátne systémy umožňovali cezhraničné skúsenosti, mali by členské štáty a Komisia spolupracovať na podpornom politickom, právnom a administratívnom prostredí.

Spolupráca na úrovni EÚ sa bude zameriavať na:

- **spájanie mladých ľudí v celej Európe aj mimo nej**, pričom sa zohľadnia skúsenosti z programu „**Európska mládež spolu**“²³, budovanie sietí mladých ľudí z rôznych častí Európy, program Erasmus + **Virtuálne výmeny** a iné opatrenia v rámci programu Erasmus+ Mládež,
- **podporu vykonávania Európskeho zboru solidarity** prostredníctvom politickej spolupráce a budovania komunity, a to konkrétne **aktualizáciou a rozšírením odporúčania Rady z roku 2008 o cezhraničnej mobilite dobrovoľníkov**; a ďalšie posilňovanie potenciálu **portálu Európskeho zboru solidarity**, pokiaľ ide o oslovanie mládeže a pomoc pri budovaní komunity,
- **zvyšovanie účasti na cezhraničnej vzdelávacej mobilite a solidarite** v rámci programu Erasmus+ a Európskeho zboru solidarity s dôrazom na tých, ktorí majú menej príležitostí.

Členské štáty sú vyzývané, aby sa zamerali na:

- **podporu zapojenia mladých ľudí v oblasti solidarity**: podporu podporných schém a budovanie kapacít organizácií pôsobiacich v tejto oblasti, zvyšovanie informovanosti o príležitostiach a poskytovanie informácií o právach a prínosoch pri dobrovoľníckej práci alebo občianskej službe. Pri vytváraní vnútroštátnych systémov by členské štáty mali hľadať komplementárnosť a súčinnosť s Európskym zborom solidarity,
- **preskúmanie a odstraňovanie právnych a administratívnych prekážok cezhraničnej solidarity**: členské štáty by mali identifikovať prekážky, ktoré musia prekonávať mladí ľudia ochotní zapájať sa do cezhraničnej dobrovoľníckej práce (z hľadiska sociálnych dávok, zdravotného poistenia atď.), a zaviazat' sa k ich odstráneniu,
- **podporu uznávania skúseností z dobrovoľníckej práce a uznávania výsledkov vzdelávania**: zručností, ktoré dobrovoľníci rozvíjajú, si zaslúžia uznanie na trhu práce, okrem skutočnej hodnoty, ktorú dobrovoľnícka práca prináša spoločnosti.

---

ide o 6-bodový nárast, prieskum Eurobarometra č. 455).

²³ https://eacea.ec.europa.eu/erasmus-plus/funding/european-youth-together-eacea162018_en

2.3. POSILŇOVAŤ POSTAVENIE

Práca s mládežou prináša mladým ľuďom jedinečnú výhodu pri prechode do dospelosti²⁴, pretože im poskytuje bezpečné prostredie na získanie sebavedomia a učenie sa neformálnym spôsobom. Práca s mládežou je známa tým, že poskytuje pracovníkom možnosť získať kľúčové schopnosti a zručnosti, ako je tímová práca, vedenie, medzikultúrne kompetencie, riadenie projektov, riešenie problémov a kritické myslenie.

V niektorých prípadoch je práca s mládežou mostom k vzdelávaniu, odbornej príprave alebo práci, čím zabraňuje vylúčeniu.

Využitie týchto výhod si vyžaduje **väčšiu mieru uznávania** neformálneho vzdelávania prostredníctvom práce s mládežou, ktorá je mimoriadne prospešná pre tých, ktorí majú nízku formálnu kvalifikáciu, ako spôsob, akým zlepšiť zamestnateľnosť a podnikateľské zručnosti. Uznávanie sa dá zlepšiť systematickejšim používaním **kvalitných nástrojov**.

Samotní pracovníci s mládežou sa na druhej strane musia prispôsobiť meniacim sa potrebám a návykom mladých ľudí a **technologickým zmenám**. Pracovníci s mládežou musia zlepšiť svoje zručnosti s cieľom porozumieť problémom, s ktorými sa mládež stretáva online, a využívať nové príležitosti, ktoré ponúka digitálne vzdelávanie v súlade s európskym rámcom digitálnych kompetencií pre občanov²⁵ a akčným plánom digitálneho vzdelávania²⁶. Práca s mládežou utrpela škodu v dôsledku škrtov v oblasti financovania v mnohých častiach Európy²⁷, preto je takáto investícia často náročná.

Spolupráca na úrovni EÚ sa bude zameriavať na vykonávanie programu práce s mládežou v súvislosti s kvalitou, inováciami a uznávaní práce s mládežou:

- vytváranie a šírenie **praktických súborov nástrojov** pre kvalitnú prácu s mládežou,
- podporu aktivít na najnižšej úrovni, ktoré riešia **uznávanie, inovácie a budovanie kapacít pri práci s mládežou** v rámci programu Erasmus+,
- podporu vzájomného učenia a budovania dôkazov o **digitálnej práci s mládežou, zručnostiach pracovníkov s mládežou a financovaní práce s mládežou**.

Členské štáty sú vyzývané, aby sa zamerali na:

- **vytváranie kvality:** kvalitné nástroje a systémy, ktoré sa majú používať pri odbornej príprave pracovníkov s mládežou, by mali zodpovedať meniacim sa podmienkam života mladých ľudí a mali by byť zakotvené v širšom kvalitatívnom prístupe s cieľom posilniť právomoci organizácií,
- **prispôsobenie sa digitálnym príležitostiam:** štruktúra, metódy a komunikačné kanály práce s mládežou by sa mali prispôsobiť digitálnemu svetu: mali by využívať technológie a pedagogické postupy na zvýšenie prístupu a na pomoc mladým ľuďom pri vyrovnávaní sa s digitálnymi prostriedkami. Digitálna práca s

²⁴ Skupina odborníkov v oblasti „prínosu práce s mládežou a neformálnom a informálnom vzdelávaní s cieľom riešiť výzvy, ktorým čelia mladí ľudia, najmä prechod od vzdelávania k zamestnaniu“. http://ec.europa.eu/assets/eac/youth/library/reports/contribution-youth-work-summary_en.pdf.

²⁵ Tiež známy ako DigComp.

²⁶ COM(2018) 22 final.

²⁷ Štúdia „Práca s mladými ľuďmi: hodnota práce s mládežou v EÚ“, ICF-GHK, 2014, Európska komisia.

mládežou by mala byť začlenená do odbornej prípravy pracovníkov s mládežou a - v prípade, že existujú - pracovných noriem a noriem odbornej spôsobilosti práce s mládežou,

- **podporu uznávania:** s cieľom podporiť hodnotu práce s mládežou pre tých mladých ľudí, ktorí sa do nej zapájajú, by sa mali vypracovať vhodné a prijateľné nástroje uznávania v súlade s odporúčaním Rady o potvrdzovaní neformálneho a informálneho vzdelávania a programom rozvoja zručností²⁸,
- **oslovenie všetkých mladých ľudí, najmä tých, ktorí majú menej príležitostí:** práca s mládežou má jedinečný potenciál na oslovenie tých najzraniteľnejších a na riešenie ich individuálnych potrieb.

3. Účinné, cielené a spoločné vykonávanie vo všetkých odvetviach

3.1. Účinné, cielené a spoločné vykonávanie vo všetkých odvetviach

Situácia mládeže v Európe je rozmanitá a poznačená výzvami, ktoré treba riešiť v rôznych oblastiach politiky. Napriek pozitívnym trendom, ako je väčšia účasť na vysokoškolskom vzdelávaní, nižšia miera žiakov s predčasným ukončením školskej dochádzky, ako aj klesajúca miera nezamestnanosti mladých²⁹ (hoci je ešte stále vysoká), naďalej pretrvávajú veľké, často vzájomne prepojené problémy. Patrí medzi ne veľmi vysoká nezamestnanosť v určitých členských štátoch, regiónoch a skupinách, rastúca chudoba mládeže, neisté pracovné miesta, nerovný prístup ku kvalitnému vzdelávaniu alebo zdravotné problémy.

Z týchto dôvodov je riešenie nezamestnanosti mládeže a vysokého počtu mladých ľudí, ktorí nie sú zamestnaní, ani nie sú v procese vzdelávania alebo odbornej prípravy (NEET), naďalej prioritou EÚ podporovanou konkrétnymi iniciatívami: viac ako 3,5 milióna mladých ľudí čerpalo každý rok zo záruky pre mladých ľudí zriadenej v roku 2013. Z Európskeho sociálneho fondu a iniciatívy na podporu zamestnanosti mladých ľudí sa spoločne investuje 14,5 miliardy EUR priamo do opatrení na podporu zamestnanosti mládeže v rokoch 2014 až 2020. Napriek dosiahnutému pokroku sa v rámci stratégie EÚ a hodnotiacej správy o vykonávaní záruky pre mladých ľudí v členských štátoch zdôraznila potreba prepojenia sektora mládeže a sektora zamestnanosti, a účinnejšie osloviť mladých, ktorí nie sú zamestnaní, ani nie sú v procese vzdelávania alebo odbornej prípravy a ktorí čelia mnohým prekážkam. V Akčnom pláne pre integráciu štátnych príslušníkov tretích krajín³⁰ a v oznámení s názvom Ochrana migrujúcich detí³¹ sa uznáva význam podpory mladých migrantov a utečencov.

Nie všetky z ôsmich oblastí tohto opatrenia³² mali podobný pozitívny prínos; podľa hodnotenia boli príliš rozsiahle. Žiadny členský štát sa nezaoberal všetkými oblasťami, pretože nemali všetky rovnaký význam.

S cieľom zvýšiť účinnosť navrhuje Komisia dvojaký prístup:

²⁸ Vzdelávanie a odborná príprava 2020 (2015/C 417/04), nový program v oblasti zručností pre Európu, COM(2016) 381.

²⁹ Sprievodný pracovný dokument útvarov Komisie o situácii mladých ľudí v EÚ.

³⁰ COM(2016) 377.

³¹ COM(2017) 211 final.

³² Vzdelávanie a odborná príprava, zamestnanosť a podnikanie, zdravie a blahobyt, účasť, dobrovoľnícke činnosti, sociálne začlenenie, mládež a svet, kreativita a kultúra.

1. Posilniť perspektívu mládeže v rôznych oblastiach politiky na úrovni EÚ prostredníctvom:

- **zabezpečenia toho, aby boli obavy mladých ľudí vypočuté a odrazili sa pri tvorbe politiky EÚ**, najmä prostredníctvom **koordinátora EÚ pre mládež**, ktorý by slúžil ako kontaktná osoba Európskej Komisie a bol viditeľným referenčným bodom pre mladých ľudí. Úlohou koordinátora EÚ pre mládež by bolo poskytovať zodpovednému komisárovi poradenstvo týkajúce sa politiky v oblasti mládeže, pomáhať pri zabezpečovaní koordinácie a súdržnosti, a zvyšovať povedomie o opatreniach EÚ v tejto oblasti, a to v úzkej spolupráci s inštitúciami a agentúrami EÚ, ako aj s členskými štátmi a podeliť sa s výsledkami dialógu EÚ o mládeži a poskytnúť mladým ľuďom spätnú väzbu, aj prostredníctvom európskeho portálu pre mládež a platformy stratégie EÚ pre mládež³³,
- posilnenia **transparentnosti opatrení EÚ** pre mladých ľudí vrátane sledovania výdavkov EÚ na mladých ľudí³⁴,
- podpory **participatívnych modelov tvorby politiky** vrátane zapájania mladých ľudí, ako napríklad **laboratória politiky v oblasti mládeže**³⁵,
- **podpory členských štátov pri vytváraní politiky v oblasti mládeže** prostredníctvom zhromažďovania dôkazov, vzájomného učenia a zdieľania osvedčených postupov vrátane nových nástrojov, ako sú napríklad partnerské hodnotenia a partnerské poradenstvo,
- prispievania prostredníctvom nástrojov spolupráce medzi mládežou, ako je napríklad vzájomné učenie, dôkazy, koordinátor alebo dialóg, až po **medziodvetvové iniciatívy** pre mládež, ako je napríklad záruka pre mladých ľudí, Európska sieť učňov³⁶ a Výzva mesta Tartu k zdravému životnému štýlu³⁷.

2. Posilniť zameranie stratégie: Komisia vyzýva členské štáty, aby sa sústredili na ciele opatrenia, ktorými sa priority EÚ prenesú do vnútroštátneho kontextu s cieľom určiť **vnútroštátne akčné plány**.

---

³³ Koordinátor EÚ pre mládež by bol poradcom pracujúcim v útvaroch Komisie, s podporou generálneho riaditeľa zodpovedným za politiku v oblasti mládeže. K úlohám koordinátora by patrilo vedenie nového dialógu EÚ o mládeži zo strany Komisie, spracúvanie názorov mladých ľudí a výsledkov dialógu EÚ o mládeži tak, aby ich mohol sprostredkovať príslušným útvarom Komisie, ako aj kontakty s tvorcami politik v Európskom parlamente a v jednotlivých členských štátoch. Koordinátor by slúžil aj ako miesto prvého kontaktu pre mladých ľudí a ich zástupcov, a v spolupráci s ostatnými príslušnými oddeleniami Komisie by riadil informačné a komunikačné činnosti zamerané na mladých ľudí.

³⁴ Toto by sa týkalo financovania zameraného na jednotlivcov, a to aj pomocou odhadov s cieľom zabrániť vytváraniu dodatočnej administratívnej záťaže v oblasti podávania správ a zhromažďovania údajov, najmä pokiaľ ide o programy, ako sú (podľa súčasného pomenovania) Erasmus+, Európsky zbor solidarity, program Európskej únie v oblasti zamestnanosti a sociálnej inovácie, Horizont 2020, Kreatívna Európa, program Európa pre občanov, program Práva, rovnosť a občianstvo, program EÚ v oblasti zdravia, Erasmus pre mladých podnikateľov (COSME), iniciatíva na podporu zamestnanosti mladých ľudí, európske štrukturálne a investičné fondy, režim pre mladých poľnohospodárov (spoločná poľnohospodárska politika), dobrovoľnícku pomoc EÚ, nástroj európskeho susedstva.

³⁵ Prvé laboratórium politiky v oblasti mládeže sa uskutočnilo v roku 2017 za účasti troch susedských krajín: <https://blogs.ec.europa.eu/eupolicylab/>

³⁶ <http://ec.europa.eu/social/main.jsp?catId=1147>

³⁷ https://ec.europa.eu/sport/news/20170922-ewos-navracsics-health-call-tartu_fr

Tieto plány by mali vychádzať z medziodvetvovej spolupráce medzi mládežou a ostatnými oblasťami politiky, pričom by sa mali zakladať na existujúcich mechanizmoch riadenia, napríklad v rámci poskytovania vnútroštátneho systému záruky pre mladých ľudí.

Mali by zabezpečiť silné prepojenia medzi **činnosťami národných agentúr**³⁸ v oblasti nadnárodnej spolupráce, ktoré vykonávajú program Erasmus+, a oblasťami určenými v národných akčných plánoch s cieľom posilniť súlad medzi vykonávaním politiky a programu.

Medziodvetvová spolupráca by sa mala posilniť **na všetkých úrovniach rozhodovania** prostredníctvom hľadania súčinnosti, komplementárnosti medzi činnosťami, ako aj väčšieho zapojenia mládeže. Členské štáty by mali podporovať mládež a ostatné zainteresované strany vo vytváraní spoločných iniciatív, napríklad v oblasti digitálnej, športovej a medzinárodnej spolupráce a tiež spolupráce v oblasti vzdelávania, zamestnanosti a trvalo udržateľného rozvoja s využitím plného potenciálu financovania EÚ.

Počas „Roku počúvania 2017“ nastolili zainteresované strany nasledovné výzvy, ktoré by mohli slúžiť ako oblasti na zosúladenie opatrení: vzdelávanie – odborná príprava; zamestnanosť – podnikanie; zdravie vrátane duševného zdravia; chudoba – sociálne vylúčenie; integrácia mládeže s migrantským pôvodom³⁹; internet – mediálna gramotnosť; udržateľnosť – klimatické zmeny.

3.2. Viacúrovňové a participatívne riadenie

Riadenie sa zlepší:

Tvorbou politiky a sledovaním založenými na dôkazoch: účinné vykonávanie sa opiera o silné dôkazy. Prehľad **ukazovateľov v oblasti mládeže** sa stal cenným nástrojom na sledovanie trendov v situácii mládeže. Spolupráca EÚ by mala navyše skúmať využívanie **politických ukazovateľov** s cieľom sledovať vykonávanie stratégie⁴⁰. V roku 2019 sa uskutoční preskúmanie politiky výskumných projektov financovaných EÚ s cieľom získať príslušné zistenia v tejto oblasti.

Zameraním a flexibilitou: stratégia sa zameria na spoločné priority EÚ v oblasti mládeže v členských štátoch a zároveň umožní flexibilitu pri zosúladovaní opatrení na prispôbenie priorít EÚ vnútroštátnym podmienkam. Očakáva sa, že Rada s Komisiou stanovia trojročné **pracovné plány EÚ**.

Participatívnym riadením: nová **platforma** poskytne zainteresovaným stranám dôležitejšiu úlohu pri koordinácii vykonávania stratégie a poskytne príležitosti na výmenu informácií o činnostiach a výsledkoch. Komisia zorganizuje osobitné stretnutia pre zástupcov mládežníckych organizácií, organizácií občianskej spoločnosti, inštitúcií EÚ a sociálnych partnerov.

Zjednodušeným podávaním správ a hodnotením: Komisia bude podávať správu o vykonávaní každé tri roky na základe informácií poskytnutých členskými štátmi, portálom Youth Wiki⁴¹ zameraným na mládež a ukazovateľmi. Bude to zahŕňať informácie o využívaní programov

---

³⁸ Činnosti organizované národnými agentúrami programu Erasmus+.

³⁹ Mladí ľudia narodení v zahraničí a mladí narodení v členskom štáte, ktorých rodičia sa narodili v zahraničí, predstavovali v roku 2014 20 % mladých ľudí vo veku 15 až 29 rokov v EÚ, pričom sa očakáva, že tento podiel bude rýchlo rásť vzhľadom na prílev migrantov od začiatku roku 2000.

⁴⁰ Návrh zahrnutý v sprievodnom pracovnom dokumente útvarov Komisie o výsledkoch otvorenej metódy koordinácie.

⁴¹ <https://eacea.ec.europa.eu/national-policies/en/youthwiki>

EÚ na dosiahnutie politických cieľov. Komisia vykoná v roku 2023 predbežné hodnotenie a v roku 2024 prípadné preskúmanie. Členské štáty sa vyzývajú k tomu, aby urobili to isté.

Vzájomným učením a šírením: expertné skupiny budú naďalej rozvíjať politické usmernenia, praktické nástroje a zdieľať osvedčené postupy; stratégia ponúkne nové nástroje na vzájomné učenie, ako napríklad partnerské preskúmanie a partnerské poradenstvo. Jej cieľom bude systematickejší prístup ku kvalitným informáciám týkajúcim sa mládeže, dosahu a šíreniu na základe svojich existujúcich sietí.

Mobilizáciou programov a finančných prostriedkov EÚ: stratégiou sa bude podporovať efektívne využívanie programov a finančných prostriedkov EÚ, ako sú napríklad Erasmus+, Európsky zbor solidarity, Európske štrukturálne a investičné fondy, program Horizont 2020 vrátane programov Marie Skłodowska-Curie, Kreatívna Európa a ich nástupcov. Komisia vyzýva členské štáty, aby preskúmali súčinnosť medzi zdrojmi financovania na úrovni EÚ, na vnútroštátnej, regionálnej a miestnej úrovni.

Záver a ďalšie kroky

Mladí ľudia majú oprávnené ambície týkajúce sa svojej budúcnosti v Európe. Na druhej strane im musí Európa ponúknuť lepšie šance na život a konať podľa ich záujmov.

Stratégiou sa vytvorí silnejšie prepojenie medzi EÚ a mladými ľuďmi prostredníctvom inkluzívnych a digitálnych spôsobov dialógu, prinesú účinné výsledky prostredníctvom cielených priorít a opatrení a poskytne účinnejšia štruktúra na zachytenie a prenos nápadov mladých ľudí a zdieľanie informácií o opatreniach prijatých v ich prospech.

To všetko bude podporované silnejšími prepojeniami na finančné prostriedky EÚ. Cieľom stratégie v oblasti mládeže bude aj osvojenie väčšej zodpovednosti zainteresovaných strán prostredníctvom väčšieho zapojenia mládeže a nových platforiem na úrovni EÚ aj mimo nej. Flexibilné nastavenie priorít a ich vykonávanie na úrovni EÚ bude relevantnejšie pre miestne podmienky, zatiaľ čo bude rešpektovať kompetencie každej úrovne riadenia a bude podporované Európskou komisiou.

Komisia vyzýva Radu, aby schválila navrhovanú stratégiu EÚ pre mládež na roky 2019 až 2027, pričom sa opiera aj o ciele mládeže⁴² navrhnuté počas konferencie EÚ v oblasti mládeže v apríli 2018.

Rada sa ďalej vyzýva, aby prijala pracovný plán na roky 2019 až 2021 a zohľadnila pritom opatrenia navrhnuté v tomto oznámení a vypracované v pracovnom dokumente útvarov Komisie o výsledkoch otvorenej metódy koordinácie.

---

⁴² <http://www.youthgoals.eu/>